

KINNITATUD

Järva maavanema 23. dets 2008. a
korraldusega nr 766

ÕIEND RIIKLIKU JÄRELVALVE LÄBIVIIMISE KOHTA PEETRI LASTEAIAS

I. Sissejuhatav osa

1. Riiklik järelevalve viidi läbi Peetri Lasteaias. Läbiviimise aluseks on Järva maavanema korraldus 9.09.2008. a nr 567.
2. Järelevalve läbiviimise eesmärgiks on hinnata laste koolivalmiduse toetamist Peetri Lasteaias. Järelevalve viidi läbi 24.–28. nov 2008. a. Järelevalve viisid läbi Järva Maavalitsuse haridus- ja kultuuriosakonna juhataja kohusetäitja Eevi Tüüna ja peainspektor Anne Viljat.
3. Järelevalve käigus tutvuti lasteasutuse kasvukeskonnaga, vesteldi lasteasutuse juhi ja pedagoogidega, vaadeldi õppe- ja kasvatustegevusi vanemas rühmas, tutvuti lasteasutuse dokumentatsiooniga ning analüüsiti seda.
4. Lühülevaade lasteasutusest:
Peetri Lasteaed on munitsipaallasteasutus, aadress: Kareda vald, Ämbra, 73101;
Lasteasutuse pidaja on Kareda vald;
Lasteasutuses toimub õppe- ja kasvatustegevus eesti keeles;
Laste arv on 19;
Pedagoogide üldarv on 3.

II. Olukorra kirjeldus ja analüüs

Laste koolivalmiduse toetamine

1. Koolieelikute õpetajate kvalifikatsioon ja ametijärgud (tabel 1 ja kirjeldus ning analüüs)

Tabel 1. Koolieelikute õpetajate kvalifikatsioon ja ametijärgud

Haridus	Koolieelikute õpetajate arv, kes on läbinud eelkoolipedagoogika alase tasemekoolituse		Koolieelikute õpetajate arv, kes on läbinud muu pedagoogilise tasemekoolituse ja 160-tunnise eelkoolipedagoogika kursuse		Koolieelikute õpetajate arv, kes on läbinud muu tasemekoolituse ja 320-tunnise eelkoolipedagoogika kursuse		Koolieelikute õpetajate arv, kes on läbinud eripedagoogika alase tasemekoolituse		Koolieelikute õpetajate arv, kes on läbinud muu pedagoogilise tasemekoolituse ja 320-tunnise eripedagoogika kursuse		Koolieelikute õpetajate arv, kes läbivad kvalifikatsiooni-nõuetele vastavat taseme- või täienduskoolitust	
	Dokumendid (edaspidi <i>Dok</i>)	Eesti Hariduse Infosüsteem (edaspidi <i>EHIS</i>)	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS
Kõrg												
Keskeri	2	-										
Muu												
Kokku	2	-										

Koolieelikute õpetajate kvalifikatsiooni vastavus nõuetele	Koolieelikute õpetajate arv	Koolieelikute õpetajate arv EHSes	Selgitus
Õpetajate arv, kelle kvalifikatsioon vastab nõuetele	2	-	Koolieelikuid õpetab kaks eelkoolipedagoogika alase haridusega õpetajat.
Õpetajate arv, kelle kvalifikatsioon ei vasta nõuetele	1	-	Muusikaõpetajal on pedagoogiline kõrgharidus, kuid läbimata 160-tunnine eelkoolipedagoogika kursus.
Kokku	3	-	

Pedagoog-metoodiku ametijärguga koolieelikute õpetajate arv		Vanempedagoogi ametijärguga koolieelikute õpetajate arv		Pedagoogi ametijärguga koolieelikute õpetajate arv		Noorempedagoogi ametijärguga koolieelikute õpetajate arv		Ametijärguta koolieelikute õpetajate arv		Koolieelikute õpetajate arv kokku	
Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS	Dok	EHIS
				2	-			1	-	3	-

1. Mõlemad liitühma õpetajad on eelkoolipedagoogika alase keskerihariduse (Tallinna Pedagoogikakool ja Rakvere Pedagoogikakool) ning pikaajalise töökogemusega.
2. Muusikaõpetajal, kes töötab lasteaias osalise koormusega (2 tegevust nädalas), on pedagoogiline kõrgharidus, kuid läbimata 160-tunnine eelkoolipedagoogika kursus. Kohalikes oludes on raske leida kvalifikatsiooninõuetele vastavat muusikaõpetajat.
3. Liikumisõpetajat lasteaias ei ole, liikumistegevusi viivad läbi rühmaõpetajad.
4. Mõlemad koolieelikute rühma õpetajad omavad pedagoogi ametijärku.
5. Muusikaõpetaja on ametijärguta, kuna ta ei vasta ametikohale kehtestatud kvalifikatsiooninõuetele.
6. Liitühma õpetajad on osalenud erinevatel erialastel täienduskoolitustel nii maakonnas kui ka väljaspool seda ning kasutavad omandatud teadmisi õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel.
7. Õpetajate hinnangul peaks koolituste sisu muutuma koos ajaga, see ei ole täienduskoolitustel alati tagatud.
8. Eesti Hariduse Infosüsteemi ei ole kantud andmeid lasteaias muusikaõpetaja kohta, samuti ei ole andmeid rühmaõpetajate taseme- ja täienduskoolituse ega ametijärkude kohta.

2. Koolieelikutele loodud võimalused õppe- ja kasvatustegevuseks (tabel 2 ja kirjeldus ning analüüs)

Tabel 2. Koolieelikute arv lasteasutuses

Rühma nimetus	Rühmade arv	Koolieelikute arv		Koolieelikute arv, kes eelmisel õppeaastal omandasid alusharidust kodus	Koolieelikute arv, kelle kodune keel ei ole eesti keel	Erivajadustega koolieelikute arv	Koolieelikute arv, kellele on võimaldatud logopeediline abi	Koolieelikute arv, kellel on eelmisel õppeaastal koolikohustuse täitmine edasi lükatud
		T	P					
Vanem rühm								
Liitühm	1	2	-	-	-	-	-	-
Erirühm	-	-	-	-	-	-	-	-
Sobitusrühm	-	-	-	-	-	-	-	-
Kokku	1	2	-	-	-	-	-	-

1. Lasteasutuse pidaja on loonud kõigile oma haldusterritooriumil elavatele lastele võimaluse käia teeninduspiirkonna lasteasutuses.
2. Kõik teeninduspiirkonna koolieelikud on haaratud lasteaia tegevusse.
3. Ühe liitühmaga lasteaias on kokku 19 last: kaks koolieelikut (mõlemad tüdrukud), neli 5-aastast, kolm 4-aastast, seitse 3-aastast, kolm 2-aastast last.
4. Lasteasutuse juht on kinnitanud oma käskkirjaga rühma nimekirja.
5. Kohaliku omavalitsuse volikogu otsusega on lasteaias lubatud suurendada laste arvu liitühmas kahe lapse võrra.
6. 2007/08. õa oli liitühmas rohkem lapsi, kui sätestab „Koolieelse lasteasutuse seaduse“ § 7.
7. Eelmisel õppeaastal kodus alusharidust omandanud koolieelikuid ja erivajadustega koolieelikuid lasteaias ei ole.
8. Viimastel õppeaastatel pole olnud vajadust lükata mõne lapse puhul koolikohustuse täitmine edasi: kõik lapsed saavutasid kooliküpsuse.
9. Ka hetkel ei ole lasteasutuses koolieelikuid, kellel oleks koolikohustuse täitmine edasi lükatud.
10. Kõigi koolieelikute kodune keel on eesti keel. Liitühmas on üks 2-aastane laps, kelle kodune keel ei ole eesti keel.
11. Logopeedilist abi pole seni võimaldatud, kuid on saavutatud kokkulepe, et logopeed viib 2009. a jaanuaris läbi kõigi laste kõneuuringud.

3. Õppe- ja kasvatustegevuse planeerimine (tabel 3 ja kirjeldus ning analüüs)

3.1 Koolieelikute õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel on õpetajad lähtunud laste eripärast.

3.2 Koolieelikute õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel on tagatud õppe- ja kasvatustegevuse valdkondade integratsioon.

3.3 Õpetajad kavandavad individuaalse töö erivajadustega lastele koostöös logopeedide, eripedagoogide ja lastevanematega.

3.4 Õpetajad kannavad päevikusse andmed läbiviidud õppe- ja kasvatustegevuste kohta.

Tabel 3. Rühmade õppe- ja kasvatustegevuse planeerimine ja dokumenteerimine

Rühmade õppe- ja kasvatustegevuse planeerimine	Selgitus
Õpetajad lähtuvad õppe- ja kasvatustegevuse kavandamisel laste eripärast – individuaalsus, huvid, vanus, sugu, kodune keel ja kultuurikeskkond	Õpetajad lähtuvad õppe- ja kasvatustegevuse planeerimisel riiklikust raamõppekavast ja lasteaia õppekavast, õppe- ja kasvatustöö eesmärkidest ja põhimõtetest. Õppetegevuse planeerimise aluseks on üldõpetuslikud põhimõtted, kasutatakse ka Montessori ja Hea Alguse pedagoogika elemente. Planeerimisel arvestatakse laste vanust: noorematele ja vanematele lastele planeeritakse eraldi tegevused (võrdlemine-arvutamine, kuulamine-kõnelemine, lugemine-kirjutamine). Teiste tegevuste puhul on ühine õppekava, kuid arvestatakse laste vanusega grupis. Selliseid erisusi, nagu laste huvid, sugu, kodune keel ja kultuurikeskkond, planeerimisel ei ilmne, küll aga arvestatakse laste eripära õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel (arengu eripära, kodune keel). Plaanidesse tehakse korrektsioone, kui ilmnevad laste arengu erisused. Õppe- ja kasvatustegevuste ning mängu juures ei rõhutata soolisi erinevusi – lapsel on võimalus vastavalt oma soovile mängu valda.

	<p>Liitühma tingimustes on keeruline läbi viia ühiseid tegevusi (nt õppemängud, muusikategevused) eri vanuses lastele (2 – 6-a): väiksematel on tegevusest raske aru saada, suuremate jaoks võib tegevus osutuda liiga lihtsaks (vaadeldud tegevuste põhjal).</p> <p>Õpetajate selgituste kohaselt tehakse aeglasemate lastega õhtupoolikul individuaalset tööd (lasteaia õppekavas ega rühma tegevuskavas ei kajastu erivajadustega lastega tehtav töö ning individuaalse eripära arvestamine).</p> <p>Õpetajad koostavad kuu- ja nädalaplaanid rühmapäevikutesse (noorematele ja vanematele lastele eraldi päevik). Rühma õppe- ja kasvatustegevust planeerivad õpetajad ühiselt, tegevusi viiakse läbi nii koos kui ka eraldi. Tavapäraselt tegeleb üks õpetaja nooremate, teine vanemate lastega. Õpetaja abi toetab õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimist, juhendades väiksemate alarühmade tegevusi.</p>
<p>Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad on seotud tervikuks lastele tuttavate ümbritsevat keskkonda käsitlevate teemadega</p>	<p>Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad on ühendatud tervikuks koduloolisel põhimõttel, mida rakendatakse sihikindlalt. Teemade valik tuleneb last ümbritsevast keskkonnast. 2008/09. õa läbiv teema on „Mina, sõber, väikeveli, meil on aastaagu neli“. Õppeaasta põhieesmärgiks on kujundada lapses oskust suhtuda sallivalt kaasinimestesse ja loodusesse.</p> <p>Lasteaias pööratakse rohkesti tähelepanu õuesõppele. 2007/08. õa analüüsist selgub, et looduse teema on üks laste meelisteema (õppekäigud parki ja metsa, metsloomadele toidu viimine, taimede kasvatamine, Ökokrati projekti tegevused).</p> <p>Õppe- ja kasvatustegevuste planeerimisel loimitakse kuulamine-kõnelemine, lugemine-kirjutamine, vaatlemine-uurimine, võrdlemine-arvutamine ning muusika, liikumine ja kunst, lisaks liiklus- ja tervisekasvatus. Valdkondade lõimumine ilmneb nii tööplaanidest kui ka läbiviidud õppe-kasvatustegevuste vaatlustest.</p> <p>Seoses kadripäevaga oli ühe nädala teemaks „Kindad kätte, sokid jalga“. Kõik õppetegevused lähtusid sellest teemast, andes lastele teadmisi erinevatest valdkondadest ja pakkudes huvitavaid tegevusi („Karjusemäng“, villa värvimine, õppemäng „Loomade söötmine“, lamba värvimine vanematele lastele, lambateemaline kleepimistöö ja jutukese ettelugemine noorematele lastele jm). Tegevused tuginesid suures osas koduloolisele põhimõttele (villa värvimine taimedega, villapalli tegemine, vanad eesti rahvamängud, regivärsi kasutamine mängude läbiviimisel, vanasõnad-mõistatused, vanaaegsed tööriistad näitvahenditeks jne). Koduloolist põhimõtet rõhutasid ka õpetajate rahvariideseelikud. Kuna 2008. a on Järvamaal rahvarõiva-aasta, oli plaani võetud, et ühe lapse vanaema tutvustab lastele kohalikke rahvariideid. Teema ja nädal lõpetati kadrikarnevaliga, milleks tehti</p>

	<p>ettevalmistusi koos muusikaõpetajaga.</p> <p>Õpetajad püüavad läbi viia tegevusi väiksematele ja suurematele lastele eraldi – ruumilised tingimused on selleks olemas.</p> <p>Kuna rühma koosseis pole vanuseliselt homogeenne, on raske korraldada tegevusi, mis soodustavad koolieelikute sujuvat sisseelamist kooliellu. Eelnevatel aastatel on kooli juures tegutsenud lasteaiastest koosnev kooliks ettevalmistusrühm.</p>
Õpetajad kavandavad individuaalse töö erivajadustega lastele koostöös logopeedide, eripedagoogide ja lastevanematega	<p>Lapse erivajadusi märkab rühma õpetaja, kes suunab lapse logopeedi juurde või annab lapsevanemale soovitusi teise spetsialisti poole pöördumiseks.</p> <p>Töö individualiseerimiseks annavad õpetajad lastele erineva raskusastmega ülesandeid, kasutavad erinevaid meetodilisi võtteid ja õppevahendeid.</p> <p>Pedagoogide hinnangul ei ole hetkel lasteaias erivajadusega lapsi. Kavandatud kõneuringu tulemuste selgudes otsustatakse koos lapsevanemaga, kuidas korraldatakse edasine individuaalne töö.</p> <p>Lasteaia õppekavas ega rühma tegevuskavas ei kajastu erivajadustega lastega tehtav töö ega individuaalse eripära arvestamine õppe- ja kasvatustegevuse korraldamisel.</p>
Õpetajad kannavad päevikusse andmed läbiviidud õppe- ja kasvatustegevuste kohta	<p>Õpetajad on kandnud päevikutesse läbiviidud õppe- ja kasvatustegevused.</p> <p>Päevikutes on vähe andmeid selle kohta, kuidas tegevused õnnestusid ning kuidas lapsed hakkama said.</p>

3.1 Rühma tegevuskava koostamise aluseks on lasteaia õppekava, mis tugineb riiklikule raamõppekavale, ning lasteaia õppe- ja kasvatustöö eesmärgid ja põhimõtted.

Õppe- ja kasvatustegevuse planeerimisel arvestatakse rühma vanuselist koosseisu, kuid kajastamist ei leia laste individuaalsus, huvid, sugu, kodune keel.

3.2 Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad on ühendatud tervikuks koduloolisel põhimõttel – see on üheks lasteaia suurimaks tugevuseks. Õppe- ja kasvatustegevused on mitmekesised, toetuvad lapse loomulikule huvile, lähtuvad ümbritsevast keskkonnast.

Liitühmas on raske arvestada kõigi laste arengu erisusi ja sellest lähtuvalt korraldada tulemuslik õppe- ja kasvatustegevust. Kaaluda tuleks kahe erineva rühma moodustamist.

3.3 Õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel arvestavad õpetajad laste arengu erisusi, erinevat keelekeskkonda, füüsilisi või psüühilisi erisusi, kuid see ei kajastu lasteaia dokumentatsioonis. Logopeedilist teenindamist ega teiste spetsialistide abi lasteaias ei võimaldata. Vajadusel suunatakse lapsed maakonnakeskusesse logopeedi vastuvõtule.

3.4 Õpetajad on märkinud õppe- ja kasvatustegevuse päevikutesse läbiviidud tegevused, kuid vähe on analüüsitud tegevuste õnnestumist ja tulemuslikkust. Päevikutesse ei ole kantud lastega tehtav individuaalne töö. Laste arengu huvides oleks vajalik pidevalt analüüsida nii kogu rühma õppe- ja kasvatustegevuse tulemusi kui ka lastega tehtavat individuaalset tööd.

4. Laste toetamine (tabelid 4 – 5 ja kirjeldus ning analüüs)

4.1 Lasteasutuses on erispetsialistide ametikohtade loomisel lähtunud määrusega kehtestatud koolieelse lasteasutuse personali miinimumkoosseisust (tabel 4).

4.2 Lasteasutuses rakendatud tugisüsteemid toetavad koolieelikute arengut (tabel 5).

Tabel 4. Logopeedi, eripedagoogi, eesti keele õpetaja (lastele, kelle kodune keel ei ole eesti keel), tervishoiutöötaja ametikohad lasteasutuses

Töötaja	Ametikoha suurus	Ametikoha suurus EHISes	Selgitus
Logopeed	-	-	Lasteaias ei ole loodud logopeedi ametikohta.
Eripedagoog	-	-	
Eesti keele õpetaja		-	
Tervishoiutöötaja	-	-	Tervishoiutöötaja ametikohta ei ole loodud.
Muud erispetsialistid (sotsiaaltöötaja, psühholoog, ravikehakuuuri instruktor jne)	-	-	Erispetsialistide ametikohti ei ole loodud.

1. Lasteaias ei ole loodud logopeedi ametikohta, sest tegemist on üherühmalise lasteaiaga.
2. Kohalik omavalitsus on eraldanud kohalikule koolile ressursid logopeedi ametikoha loomiseks, kuid maapiirkonda on spetsialisti raske leida.
3. Lasteaias ei ole tervishoiutöötajat: laste tervise eest kannavad hoolt perearstid, kes kontrollivad lapsi enne lasteaeda tulekut, samuti enne kooli minekut.
4. Lasteaia töötajate hinnangul on tervishoiutöötaja olemasolu lasteaia personali miinimumkoosseisus väga oluline olenemata lasteasutuse suurusest. Tervishoiutöötaja võiks läbi viia ka liikumistegevusi.
5. Laste tervisetõendite alusel ei ole hetkel lasteasutuses terviseprobleemidega lapsi.
6. Lasteaias ei ole loodud erispetsialistide ametikohti.
7. Lasteaed valmis 1987. a ning töötas esialgu kolme rühmaga. Alates 1999/2000. õa on lasteaias üks liitühm. Nimetatud põhjusel on laste kasutuses avarad ruumid: 106 m² suurune rühmatuba, magamistuba (32 m²), saal liikumis- ja muusikategevusteks (66 m²), veel üks tuba erinevate tegevuste läbiviimiseks. Lasteaia ruumid on osaliselt renoveeritud, küttesüsteem ja osa aknaid välja vahetatud. Laste kasutuses olevad ruumid on puhtad, hubased ja esteetilised.

Lasteaia õppe- ja mänguvahendid toetavad laste arengut: erinevad õppemängud, arendavad mänguasjad, teatmeteosed, ilukirjandus ja perioodika, mängunurgad. Kohalikust raamatukogust laenutatakse raamatuid, mida lasteaia eelarve ei võimalda muretseda. Raamatukogus käiakse õppekäikudel, et äratada lastes huvi raamatute vastu.

Lasteaias pööratakse suurt tähelepanu koduloolistele tegevustele, mille tõttu on õppevahendite hulgas sellised vanaaegsed töövahendid nagu vokk, kraasid, lambarauad.

Lasteaia ümbrus on turvaline: autoteesid läheduses ei ole, territoorium on ümbritsetud taraga. Läheduses asub park.

355 m² suurusel õuealal paiknevad kiiged, ronimisredelid, liivakastid, jalgrattatee, liumägi. Õuevahendeid on uuendatud vastavalt võimalustele, kuid see pole olnud piisav, seetõttu on lähitulevikus kavas õueala terviklikult ümber kujundada ja uute vahenditega varustada.

Lasteaia asukoht võimaldab tegelda õues õppimisega: vaatlemine-uurimine, õppekäigud metsa (loomadele toidu viimine) ja oja äärde (kopra langetatud puude vaatlemine), õppe-ekskursioon Elistvere loomaparki jms. Lapsi õpetatakse loodust märkama ja hoidma. Lasteaed osaleb Ökokrati projektis.

Lasteaia õppe- ja kasvatustegevuse üheks eesmärgiks on turvalise ja arengut soodustava keskkonna loomine lastele.

Laste kasvukeskkond toetab laste arengut, kuid vajab jätkuvat kaasajastamist.

Tabel 5. Tugisüsteemid lasteasutuses

Tugisüsteem	Tugisüsteem on olemas ja katab kõikide koolieelikute vajadused (jah/ei)	Selgitus
Logopeediline abi	-	Logopeedilist abi lasteaias ei võimaldata. Võimalikke probleeme laste kõne arengus märkavad rühmaõpetajad, kes soovivad lapsevanematel pöörduda erispetsialisti poole.
Sobitusrühm	-	Sobitusrühma ei ole.
Erirühm	-	Erirühma ei ole.

1. Kohaliku omavalitsuse haridusasutustes, sh lasteaias ei võimaldata kõneravi, sest vastavat erispetsialisti pole suudetud leida.
2. Laste kõneuringuid pole seni toimunud, kuid on saavutatud kokkulepe logopeediga viia läbi kõigi lasteaiaste kõneuringud. Vajadusel jätkub logopeedi ja lasteasutuse koostöö.
3. Probleeme laste kõne arengus märkavad õpetajad, kes individuaalse nõustamise käigus soovivad lastevanematel pöörduda lapsega logopeedi vastuvõtule.
4. Vastutus laste kõne arengu eest on seni olnud õpetajatel. Kuna lasteaia pedagoogid ei ole saanud spetsiaalset ettevalmistust kõneravi valdkonnas, on laste arengu huvides vajalik logopeedi professionaalne abi, et varakult probleeme märgata ning õigeaegselt sekkuda.
5. Logopeedilist abi saavad lapsed maakonnakeskuse logopeedilt.
6. Kõneravi vajavaid koolieelikuid lasteaias hetkel ei ole.
7. Sobitus- ja erirühma lasteaias ei ole.

5. Laste arengu ja koolivalmiduse hindamine (tabel 6 ja kirjeldus ning analüüs)

- 5.1 Laste arengu hindamise põhimõtted ja korraldus on lasteasutuse õppekavas sätestatud.
- 5.2 Õpetajad ja eripedagoogid analüüsivad laste arengut.
- 5.3 Õpetajad lähtuvad koolieelikute arengu analüüsist õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel.

Tabel 6. Laste arengu ja koolivalmiduse hindamine

Laste arengu ja koolivalmiduse hindamine	Selgitus
Laste arengu hindamise põhimõtted ja korraldus on lasteasutuse õppekavas sätestatud	Lasteaia õppekavas on sätestatud lapse arengu hindamise põhimõtted ja korraldus. Arengu hindamist loetakse osaks igapäevasest õppe- ja kasvatustsüklist. Laste arengu jälgimisel kasutatakse vaatlusmeetodit, intervjuud, laste tööde analüüsi. Kõigi laste arengut (alates 3. eluaastast) hinnatakse kaks korda aastas, selleks täidetakse vaatlustabelit. Igal lapsel on ka arengumapp. Lapsevanematele antakse tagasisidet lapse arenemise kohta nii individuaalsete vestluste käigus kui ka arengumapis talletatud, sh vaatlustabelit tutvustades ja analüüsides.

	<p>Lasteaias on välja töötatud ja pedagoogilise nõukogu poolt kinnitatud arenguestluste läbiviimise kord, mis on üks õppekava osa. Samuti töötati arenguestluste läbiviimiseks välja küsimustik lapsevanematele.</p>
Lasteasutuses hinnatakse laste koolivalmidust	<p>Lapse arengu hindamisel kasutatakse vaatlusmeetodit: lapsi jälgitakse igapäevatoimingutes, vabamängus, õpetaja suunatud tegevustes. Kasutusel on ka vaatlustabelid, kuhu kantakse kaks korda aastas (novembris ja aprillis) andmed lapse arengu kohta. Lapse arengut kirjeldatakse temast endast lähtuvalt, tunnustatakse toimetulekut, arenemist, positiivseid hoiakuid ja huvi.</p> <p>Laste koolivalmiduse kohta antakse lapsevanematele tagasisidet mitmel erineval moel: arengumapis talletatu tutvustamine, individuaalsed vestlused koos vaatlustabeli tutvustamisega, üks kord aastas koolieelikute vanematega arenguestluste lapse arengu hindamiseks ja toetamiseks. Järk-järgult toimub üleminek arenguestlustele ka nooremate laste vanematega. Õpetajad on viinud vestlusi läbi ka lastega.</p> <p>2008. a maikuus tegid õpetajad pedagoogilise nõukogu koosolekul kokkuvõtte arenguestluste tulemustest ja analüüsisid kooliminevate laste koolivalmidusest. Lasteasutuses ei ole kindlat korda, kuidas saadakse koolist tagasisidet laste arengu kohta.</p> <p>Laste sujuvaks sisseelamiseks kooliellu töötab kooli juures kooliks ettevalmistusrühm. Koolieelikud käivad tutvumas oma kooli ja õpetajaga.</p>
Koolieelikute arengu jälgimine on dokumenteeritud	<p>Kõigil lastel on arengumapid, kuhu kogutakse laste töid; ka lapse arengu eeldatavad tulemused ja vaatlustabelid on arengumapi vahel ning lapsevanem saab nendega alati tutvuda. Arengumapp antakse lapsevanemale kätte, kui laps lõpetab lasteaia.</p> <p>Arenguestluste läbiviimine on dokumenteeritud. Arenguestlustes osalenud vanemad andsid sellele positiivse hinnangu (dokumenteeritud). Mõni lapsevanem ei soovinud arenguestlust, põhjuseks kas vähene huvi lapse arengu vastu või elukohast tingitud raskused vestluseks lasteaeda kohale tulla.</p> <p>Rühma 2007/08. õa õppe- ja kasvatustegevuse analüüsis kajastub hinnang koolieelikute ettevalmistusrühma tööle.</p>
Andmed laste kõne uuringu läbiviimise kohta kajastuvad õppe- ja kasvatustegevuse päevikus	<p>Õppe- ja kasvatustegevuse päevikutes ei ole andmeid laste kõne uuringu läbiviimise kohta, sest vastavaid uuringuid pole läbi viidud.</p>
Õpetajad lähtuvad koolieelikute arengu analüüsi tulemustest õppe- ja kasvatustegevuse läbiviimisel	<p>Õpetajatel on hea ülevaade laste võimetest ja edusammudest (vaatlustabelid, arenguestlused, arengumapp).</p> <p>Koolieelikute arengu analüüsi tulemuste põhjal valitakse tegevused lapse õpetamiseks-kasvatamiseks.</p>

1. Lasteaia õppekavas on sätestatud lapse arengu hindamise põhimõtted ja korraldus.
2. Laste arengu ja koolivalmiduse hindamine toimub kindlatel alustel ja regulaarselt, on hästi dokumenteeritud.
3. Arenguveestluste, vaatlustabelite ja arengumappide kaudu saavad lapsevanemad hea ülevaate lapse edusammudest ning osalevad lapse arengu hindamises.
4. Lasteaia õpetajatel on hea ülevaade laste arengust.
5. Vanematele, kes pole osalenud arenguveestlusel või pole tutvunud lapse arengu hindamise tabeliga, on vajalik anda kirjalik hinnang lapse edenemise kohta.
6. Laste kõne uuringuid pole läbi viidud.
7. Tagasiside koolist laste ettevalmistuse kohta ei ole süstemaatiline.
8. Õpetajate hinnangul toetaks nende tegevust koolieelikute ettevalmistamisel riikliku õppekava alusel koostatud meetodilised materjalid. Eriti tuntakse sellest puudust liikumistegevuste läbiviimisel.

6. Koostöö lastevanematega (tabelid 7 – 8 ja kirjeldus ning analüüs)

6.1 Õpetajad teevad laste kooliks ettevalmistamisel koostööd lastevanematega (tabel 7).

6.2 Õpetajad annavad laste arengust tagasisidet lastevanematele (tabel 7).

6.3 Õpetajad nõustavad lastevanemaid õppe- ja kasvatusküsimustes (tabel 7).

6.4 Lastevanemaid nõustatakse koolikohustuse täitmise edasilükkamise küsimuses (tabel 8).

Tabel 7. Koostöö lastevanematega

Koostöö lastevanematega	Selgitus
Lastevanematele on tutvustatud lasteasutuse õppe- ja päevakava ning töökorraldust	Lastevanematel on koosolekutel ja lahtiste uste päeval võimalus tutvuda lasteasutuse õppekavaga, kuid vähesed kasutavad seda võimalust. Koosolekutel ja muudel ühistel kokkusaamistel räägitakse vanematele lasteaia töökorraldusest ja päevakavast, lapsevanemad üldiselt arvestavad sellega. Rühma ruumides on välja pandud õppe- ja kasvatusgevuse valdkondade eesmärgid, õppeaasta teemad, nädala õppe- ja kasvatusgevused, kodukord, lasteaia traditsioonid, päevakava, rühma nimekiri, menüü, teated lastevanematele, samuti koostati infoleht vanematele olulise teabega.
Õpetajad annavad laste arengust individuaalset tagasisidet lastevanematele	Lasteaia õppe- ja kasvatusgevuse üldeesmärk on lapse mitmekülgne ja järjepidev areng kodu ja lasteasutuse koostöös. Sellest lähtuvalt annavad õpetajad lastevanematele individuaalset tagasisidet igapäevaste vestluste ja arenguveestluste kaudu, vaatluskaartide tutvustamise abil, ühisürituste käigus (piknik, koosolek, lasteaia peod, perepäev).
Õpetajad nõustavad lasteasutuses käivate laste vanemaid õppe- ja kasvatusküsimustes	Lasteaia õppe- ja kasvatusgevus toetub väärtuskasvatusele. Sellest lähtudes püütakse nõustada lasteaias käivate laste vanemaid. Õpetajad, märgates sotsiaalset või vaimset mahajäämist, informeerivad sellest vanemat, et kodu toetaks omalt poolt lasteaia püüdusi (nt lapse kalduvuse puhul vägivaldsusele). Nõustamine toimub tavaliselt õhtupoolikul, kui vanem tuleb lapsele järele. Kui vanemal on võimalik, veedab ta enne koju minekut lapsega

	lasteaia aega.
Õpetajad nõustavad teeninduspiirkonnas alaliselt elavate lasteasutustes mittekäivate laste vanemaid nende soovil õppe- ja kasvatusküsimustes	Kõik teeninduspiirkonna lapsed on kaasatud lasteaia tegevusse, koduseid lapsi ei ole, seetõttu ei ole viimasel ajal tekkinud vajadust nõustada lasteasutuses mittekäivate laste vanemaid. Eelnevatel aastatel on nõustatud lasteaia mittekäivate laste vanemaid kooliks ettevalmistusrühma kaudu, kus laps käis kohal koos vanemaga.

1. Lasteaed on seadnud üheks õppe- ja kasvatustegevustegevuse eesmärgiks vanemate abistamise ja nõustamise, samuti nendega usalduslike ja püsivate suhete loomise.
2. Lapsevanematel on võimalus osaleda õppe- ja kasvatustegevuse kavandamises ja läbiviimises, anda tagasisidet lasteaia tegevusele.
3. Vanemate huvi ja initsiatiiv konkreetsetes õppe- ja kasvatusküsimustes kaasa rääkida on suhteliselt väike. Ilmselt tuleneb see usaldusest õpetaja kui oma ala professionaali vastu.
4. Vanemad osalevad meelsasti lasteaia üritustel (isadepäev, emadepäev, jõulu- ja kevadpidu, piknik, ekskursioon), vähem aga tavapärasel koosolekul.
5. Aeg-ajalt vajatakse isade-emade abi praktiliste küsimuste lahendamisel (nt esinemiskostüümide õmblemine, lindude pesakastide meisterdamine, parandustööd lasteaias).
6. Lastele valmistab suurt rõõmu emale emadepäevaks lill kasvatada ja kinkida.
7. Lapsevanemate küsitlustest selgub, et vanemad hindavad lasteaia tugevusteks lasteasutuse ohutut asukohta ja optimaalset suurust, häid õpetajaid ja individuaalset tööd lastega; nõrkusteks peetakse vananenud mänguväljakut, logopeedi ja liikumisõpetaja puudumist, materiaalsete vahendite nappust.
8. Lastevanemate arvates võiks lasteaia olla veel üks rühm (2-rühmaline lasteaed), tihedam koostöö kooliga, oma kodulehekülj Internetis. Samas kardetakse laste arvu vähenemist ning omavalitsuste ühinemist, mis viiks lasteaia sulgemiseni.
9. Lasteasutuses käivate laste vanemaid nõustatakse õppe- ja kasvatusküsimustes.

Tabel 8. Koolikohustuse täitmise edasilükkamise võimaldamine

Koolikohustuse täitmise edasilükkamise võimaldamine	Selgitus
Lastevanemaid nõustatakse koolikohustuse täitmise edasilükkamise küsimuses	Õpetajad on teadlikud kohustusest nõustada lapsevanemaid koolikohustuse täitmise edasilükkamise küsimuses, kuid viimastel õppeaastatel pole olnud vajadust seda teha, sest kõik lapsed saavutasid kooliküpsuse.
Toimib koostöö - lapsevanem, õpetaja, erispetsialist - laste toetamiseks (koostöövormid ja korraldus)	Lapse toetamiseks teevad koostööd õpetaja ja lapsevanem, sest erispetsialiste lasteasutuses ei ole. Koostöö algataja on tavaliselt õpetaja. Probleemide ilmnmisel suunatakse lapsevanem koos lapsega erispetsialisti vastuvõtule.
Lapsed, kellele on võimaldatud koolikohustuse täitmise edasilükkamist, saavutavad koolivalmiduse õppeaasta lõpuks	Lapsi, kellele oleks võimaldatud koolikohustuse täitmist edasi lükata, ei ole.

1. Kõik lasteaia käivad lapsed saavutavad kooliküpsuse, mistõttu ei ole tekkinud vajadust koolikohustuse täitmine edasi lükata.
2. Laste toetamine on põhiliselt õpetaja ülesanne, erispetsialiste ei ole seni kaasatud.

3. Õpetajad kaasavad vajadusel lapsevanemaid koostöösse ning nõustavad vanemaid laste erivajaduste osas.

III. Teemaatilise riikliku järelevalve prioriteedist lähtuv kokkuvõte

1. Peetri Lasteaed on munitsipaalasutus, lasteasutuse pidaja on Kareda vald.
2. Lasteasutuse pidaja on loonud kõigile oma haldusterritooriumil elavatele lastele võimaluse käia teeninduspiirkonna lasteasutuses.
3. Kõik piirkonna koolieelikud on haaratud lasteaia tegevusse.
4. Lasteaias on kokku 19 last, neist 2 koolieelikut. Erivajadusega lapsi ei ole.
5. Koolieelikute rühma pedagoogid vastavad kvalifikatsiooninõuetele ja omavad pedagoogi ametijärku. Muusikaõpetajal on läbimata eelkoolipedagoogika kursus.
6. Laste arendamine toimub lähtuvalt üldõpetuse printsiipidest ja ümbritsevast keskkonnast, kasutatakse ka Hea Alguse ja Montessori pedagoogika elemente.
7. Lasteaia õppe- ja kasvatustegevus toetub väärtuskasvatusele.
8. Õppe- ja kasvatustegevuse valdkonnad on ühendatud tervikuks last ümbritsevat keskkonda käsitlevate teemadega. Sihikindlalt järgitakse koduloolist põhimõtet.
9. Õppe- ja kasvatustegevused on mitmekesised, toetuvad lapse loomulikule huvile, lähtuvad lapsele tuttavatest teemadest.
10. Lasteaia õppekavas ei leia kajastamist erivajadustega lastega tehtava töö põhimõtted ja korraldus ning individuaalse eripära arvestamine.
11. Õpetajad lähtuvad õppe- ja kasvatustegevuse planeerimisel lasteaia õppekavast, õppe- ja kasvatustegevuse eesmärkidest ja põhimõtetest, samuti laste vanusest; tööplaanides ei leia kajastamist laste individuaalsus, huvid, sugu, kodune keel.
12. Õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel arvestavad õpetajad laste arengust, keelekeskkonnast, psüühikast tingitud erisustega.
13. Liitühmas on tegevuste läbiviimisel keeruline arvestada kõigi laste arengu erisusi.
14. Õpetajad ja õpetaja abi teevad head koostööd.
15. Lasteasutuses ei ole läbi viidud laste kõne uuringuid, samuti ei võimaldata logopeedilist abi.
16. Päevikutes on vähe kajastatud õppe- ja kasvatustegevuse tulemusi, samuti ei dokumenteerita lastega tehtavat individuaalset tööd.
17. Laste arengu hindamise põhimõtted ja korraldus on lasteaia õppekavas sätestatud.
18. Laste arengut ja koolivalmidust hinnatakse regulaarselt, sellesse protsessi on kaasatud ka lapsevanemad.
19. Lapsevanemad saavad arenguveestluste, vaatluskaartide, arengumappide ja individuaalsete vestluste kaudu hea ülevaate lapse edenemisest.
20. Koolieelikute paremaks kohanemiseks uue õpikeskkonnaga tutvustatakse neile kooli ja tulevast õpetajat, tegutseb kooliks ettevalmistusrühm.
21. Tagasiside koolist laste ettevalmistuse kohta ei ole süstemaatiline ega võimalda lasteaiaõpetajal hinnata oma töö tulemuslikkust.
22. Lastevanematele tutvustatakse lasteasutuse õppe- ja päevakava ning töökorraldust, oluline teave on vanematele igapäevaselt kättesaadav.
23. Lapsevanemaid kaasatakse lasteaia tegemistesse, neil on võimalus anda tagasisidet lasteasutuse tegevuse kohta.
24. Õpetajad annavad laste vanematele individuaalset tagasisidet laste arengu kohta ja nõustavad neid õppe- ja kasvatusküsimustes.
25. Lapsevanemaid nõustatakse koolikohustuse edasilükkamise võimalusest, kuid seni pole neil olnud vajadust seda kasutada.
26. Kõik lasteaias käivad lapsed saavutavad kooliküpsuse, mistõttu ei ole tekkinud vajadust koolikohustuse täitmine edasi lükata.
27. Laste kasvukeskkond vajab jätkuvat parendamist, esmajärjekorras õuevahendite olukord.

Positiivsed tähelepanekud

1. Kõik teeninduspiirkonna koolieelikud on haaratud lasteaia töösse.
2. Peetri Lasteaia õppe- ja kasvatustegevus toetub väärtuskasvatusele.
3. Lasteasutuses järgitakse sihikindlalt koduloolist põhimõtet ja väärtustatakse eesti kultuuritraditsioone.
4. Laste arengu ja koolivalmiduse hindamine toimub kindlatel alustel ja regulaarselt ning on hästi dokumenteeritud.
5. Lapsevanemad saavad hea ülevaate oma lapse edenemisest ning osalevad lapse arengu hindamises.
6. Lasteaias toimuvad arenguvestlused koolieelikute vanematega.
7. Kõik lasteaias käivad lapsed saavutavad kooliküpsuse.
8. Asutuse juht on edukalt juhtinud kooli ja lasteaeda, mis loob eelduse kahe väikese haridusasutuse ühinemiseks.

Lasteasutuses vajab parendamist

1. Lasteaia õppekavas ega rühma õppe- ja kasvatustegevuse dokumentatsioonis ei leia kajastamist erivajadustega lastega tehtav töö ega laste individuaalsusega arvestamine.
2. Muusikaõpetajal on läbimata eelkoolipedagoogika kursus.
3. Lasteaias ei võimaldata logopeedilist abi; õppe- ja kasvatustegevuse päevikutes puuduvad andmed lapse kõne uurimise kohta.
4. Maksimaalsest täituvusest suuremas liitrühmas on õppe- ja kasvatustegevuste läbiviimisel keeruline arvestada kõigi laste arengu erisusi.
5. Puudub regulatsioon, kuidas saadakse koolist laste ettevalmistuse kohta tagasisidet.
6. Laste kasvukeskkond vajab jätkuvat kaasajastamist.

IV. Ettepanekud lasteaia juhatajale

1. Kajastada lasteaia õppekavas erivajadusega lastega tehtava töö põhimõtted ja kord; rühma õppe- ja kasvatustegevuse planeerimisel arvestada laste individuaalsusega.
2. Laste järjepideva arengu tagamiseks kanda rühma päevikusse õppe- ja kasvatustegevuse tulemused ning lastega tehtav individuaalne töö.
3. Töötada välja põhimõtted süstemaatilise tagasiside saamiseks koolist laste ettevalmistuse kohta.

V. Ettekirjutused lasteaia juhatajale

1. Lasteaia töötajate täienduskoolituse planeerimisel lähtuda koolieelse lasteasutuse õpetaja kvalifikatsiooninõuetest (haridusministri 26.08.2002 määruse nr 65 „Pedagoogide kvalifikatsiooninõuded“ § 18 p 2).

Täitmise tähtaeg: 1. sept 2009. a

2. Kanda rühma õppe- ja kasvatustegevuse päevikusse andmed laste kõne uurimise kohta (haridusministri 18. 04. 2001 määruse nr 15 “Koolieelse lasteasutuse õppe- ja kasvatustegevuse alaste kohustuslike dokumentide loetelu ja nende täitmise kord“ § 4 lg 2).

Täitmise tähtaeg: 1. veebr 2009. a

VI. Ettepanekud lasteasutuse pidajale

1. Kaaluda teise rühma avamist Peetri Lasteaias.
2. Jätkata lasteasutuse kasvukeskkonna parendamist ja kaasajastamist.
3. Kaaluda Peetri Lasteaia ja Peetri Põhikooli reorganiseerimist üheks haridusasutuseks.

Riikliku järelevalve läbiviimises osalenud ametnikud:

Eevi Tüüna juhataja kohusetäitja

Anne Viljat peainspektor